

องค์ความรู้ : พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี

รอยลาย
ของ
ชายไทยเวียง

เรียบเรียงโดย นางสาวโรชนี พงษ์สงฆ์

ภัณฑารักษ์ปฏิบัติการ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี

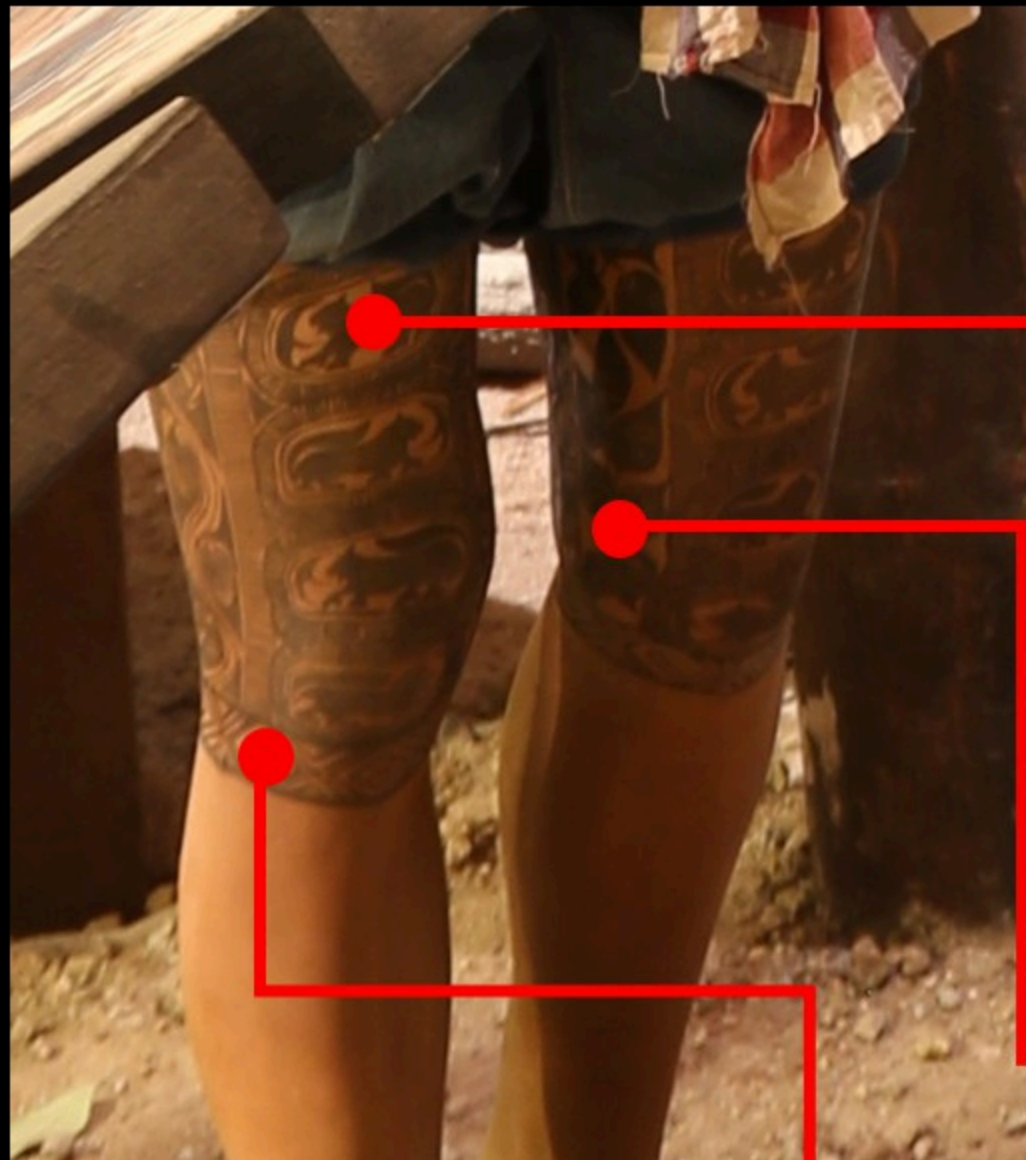
งานบุญบั้งไฟของชาวไทยเวียง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ไทยเวียง หรือ **ลาวเวียง** มีถิ่นฐานเดิมอยู่ในเขตเมืองเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อพยพเข้ามาในประเทศไทยครั้งแรกในสมัยธนบุรี และอพยพเข้ามาอีกครั้งเมื่อเกิดเหตุการณ์กบฏเจ้าอนุวงศ์ สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่จังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคกลาง

ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีชาวไทยเวียงอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และอำเภออุ้มทอง มีการแต่งกายด้วยผ้าทออันเป็นเอกลักษณ์ มีการเล่นเพลงแคนและประเพณีการแห่บั้งไฟที่ยังคงสืบทอดต่อกันมา แต่อัตลักษณ์หนึ่งที่กำลังหายไปคือ การสักขาลายของบุรุษชาวไทยเวียง

งานบุญบั้งไฟของชาวไทยเวียง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

หน้าขาลักรูปตัวมอมหันหน้าสลับกัน
แต่ละตัวอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม

บริเวณด้านในขาลักรูปดอกบัว

ขอบลายด้านล่างสักเป็นรูป
สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนต่อกัน

กลุ่มชาติพันธุ์ไทยเวียง ห้องคนสุพรรณ
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี

คุณตาบุ่น ตู้อสมบัติ กลุ่มชาติพันธุ์ไทลาว จังหวัดขอนแก่น
ที่มาภาพ: ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว, ๒๕๖๐, หน้า ๗๙.

การสักขาของชาวไทยเวียงหรือกลุ่มชาติพันธุ์ไทลาวเป็นการสักบริเวณโคนขาด้านบนลงมาถึงใต้หัวเข่า
มีลักษณะคล้ายกางเกงสามส่วน ลวดลายที่สักมีลักษณะการแบ่งลายตามแถวแนวตั้งคล้ายการสักขาลายของชาวผู้ไท

ด้านข้างสักรูปบัวเครือ

ด้านหลังสักรูปดอกบัว

รูปเขี้ยว หรือเขี้ยวหมาตาย
มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมไปรุ่ง

บริเวณน่องสักรูปนก
เพื่อความสวยงาม

กลุ่มชาติพันธุ์ไทยเวียง ห้องคนสุพรรณ
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี

คุณตาบุ่น ตู้อสมบัติ กลุ่มชาติพันธุ์ไทลาว จังหวัดขอนแก่น
ที่มาภาพ: ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว, ๒๕๖๐, หน้า ๗๙.

ด้านหลังสักเป็นลวดลายต่าง ๆ เช่น ลายบัวเครือ หรือดอกบัว ส่วนบริเวณน่องอาจจะมีการสักหรือไม่ก็ได้

บ้านจำลองของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยเวียง ห้องคนสุพรรณ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี

ความเชื่อ

เกี่ยวกับการสักขาลายในด้านการเป็นเครื่องรางของขลัง ปรากฏให้เห็นในรูปของสัตว์ชนิดต่าง ๆ เช่น รูปตัวมอม เป็นสัตว์ในตำนานทางเหนือที่เกี่ยวข้องกับการขอฝน การสักตัวมอมเชื่อว่าจะทำให้เกิดความน่าเกรงขาม มีพลังและความแข็งแรง นอกจากนี้การสักขาลายยังแสดงถึงความ เป็นชายของผู้สักด้วย ว่าเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งอดทนต่อความเจ็บปวดในการ สัก ซึ่งเป็นลักษณะผู้ชายที่ผู้หญิงส่วนใหญ่ยอมรับให้เป็นผู้นำครอบครัวได้

ตัวมอมมีลักษณะคล้ายสัตว์ชนิดต่าง ๆ รวมกัน เช่น สิงห์ ลิง แมว ตู๊กแก ฯลฯ มักประดับอยู่บริเวณ ราวบันได หรือส่วนประกอบอื่น ๆ ของศาสนสถาน

วัดดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่

ที่มาภาพ: <http://topicstock.pantip.com/>

library/topicstock/K3926831/K3926831.html

การลักขาลายเริ่มเลื่อมความนิยมลงเนื่องมาจากการปกครองของสยาม
ที่ได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่แตกต่างเกี่ยวกับการลัก เมื่อผู้คนไม่มีความต้องการ
ลักลายขา อาชีพช่างลักจึงไม่มีผู้สืบทอดอีกต่อไป ทำให้วัฒนธรรมการลักขาลาย
อันแสดงถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ได้ถูกกลืนหายไปตามกาลเวลา
ในปัจจุบันจึงพบเห็นผู้มีรอยลักขาลายเฉพาะผู้สูงวัยเท่านั้น

ชายชาวไทยเวียงที่มีรอยลักขา ห้างคนสุพรรณ
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

นิภา สังคนาคินทร์. **พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี**. กรุงเทพฯ: บริษัท พรทรัพย์การพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๘.

โชติกา นุ่นชู. ความหมายของ “ตัวมอม” สัตว์ในจินตนาการ สู่อ่านอันศักดิ์สิทธิ์แห่งล้านนา. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔, จาก: https://www.silpa-mag.com/culture/article_34945. ๒๕๖๔.

วรรณพร บุญญาสถิตย์, ฉันทัส เพียรธรรม และเทพธิดา ศิลปะบรรเลง “พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ลาวเวียง อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี” *Journal of Nakhonratchasims College* 2017, Vol. 11 No. 1 January – April, 26 – 38.

ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว. “สักขาลาย” อัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ในภาคอีสาน กรณีศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ สกลนคร อุตรธานี

มหาสารคาม ขอนแก่น และชัยภูมิ. งานวิจัยงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนวิจัยและสร้างสรรค์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๖๐.